

ELŐFIZETÉSI DIJ:
 Pécsen vagy Pécsen kívülről küldve:
 EGÉSZ ÉVRE 5 frt — kr.
 FÉL ÉVRE 2 „ 50 „
 NEGYED ÉVRE 1 „ 25 „
 EGYES SZÁM 10 kr.
 Legyen minden számban.
 Egyes számban kaphatók.
 Weidinger Nándor könyvker.
 (Szechenyi-ut.)

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:
 Egy öt hasábos posztos egy-
 szeri megjelenésért 6 kr.,
 3-szorért 5 kr., 10-szerért
 4 kr. fizetendő.
 Minden hirdetés után 30 kr.
 bélyegdíj fizetendő.
 A nyilatkozó 1 péld. sora 10 kr.
 A hirdetés díj előre fizetendő.

Szerkesztőség:
 János-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizethető helyben: a kiadóhivatalban, KÖZLÉNY JÁNOS úrnál a városához épületben, LILL JÁNOS úrnál a budai külvárosban,
 valamint a vidéken minden postahivatalnál.
 Iratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
 János-utca 8-ik szám.

Előfizetési felhívás

„PÉCSI FIGYELŐ”
 tizenhetedik évfolyamára.

Lapunk a jövő 1889-ik évvel tizenhetedik évfolyamába lép. Azt hisszük, a tizenhat évi pályafutás, elég bizonyíték arra, hogy híven teljesítettük sajtókötelességeinket, hogy megelégtünk azon várakozásnak és igényeknek, melyet olvasóink lapunkhoz fűztek. De bátran el is mondhatjuk, hogy mindig őszinte hazafiai törekvéssel, elvhűséggel s becsülettel szolgáltunk a sajtót; mindenkor a befolyásolatlan és független közvélemény nyit és szabad szókimondói voltunk; folytonosan a valóság, igaz erkölcs, jog és igazság mellett küzdve a korrupciónak ellen harcoltunk a közjóért s a haladás útján a felvilágosodás és művelődés szellemi szövetségét lobogtattuk, hogy legyen világosság.

A város és a megye politikai életének éber figyelői s jó hazafiakkal illőleg a politikában az **igazi szabadsághoz**, a függetlenséghez és 48-as párt dicsőségéhez harcolunk, a társadalom terén minden szép, jó és nemes irányú törekvést buzgó előmozdítóitól. A városi és megyei közigyelő iránt nemcsak figyelemmel s érdeklődéssel viseltetünk, de a polgárság érdekében a közjóért nem egyszerűen lépünk ki, a közügyek görögnyöves és tövises küzdterére, azzal a tiszta meggyőződéssel, hogy városunknak, megyénknek s hazánkunk tisztán s szorgalmasan szolgálnak.

Soha se tekintettük, hogy nagyhatalom-e, rokon, vagy jóbarát, a lap anyagi vagy szellemi pártfogója az, a kivel szemben esetleg véleményét kellett mondanunk; tekintet nélkül minden mellék érdekre, csak a főérdek; a **közügy, a közjó** lebegett lelki szemünk előtt s mindenkor igaz lelkiismeretűl meggyőződésűnk szerént hangoztatjuk az igazságot a maga leplezetlen valóságában.

Igaz, hogy vagyont nem szereztünk. De va — hála Istennek! — **becsület.**

Eddig megelégedett önérettel mondhatjuk, hogy a közügyek terén nem vesztettünk csatát s hisszük jövőben sem veszítünk, mert csak igazságos ügy mellett szoktunk küzdeni s az igazságunk győzni kell.

Ezek után reméljük, hogy az a derék közönség, mely eddig veletlünk volt s pártfogásával életerőt adott lapunknak, ezután is veletlünk marad s tapasztalva, hogy nem érdemtelentül ajándékozott meg, bizalmával, jóindulattal s pártfogásával: a napról-napra megnehezede viszonyok, a nagy verseny s a hatalmaskodó hatalom rendszeres üldözésének elbirására **hathatósabban** támogatásba fogja lapunkat részesíteni; mert csak úgy fejteth ki a lap a növekvő igényeknek megfelelő nagyobb és nagyobb tevékenységet, erélyt és tekintélyt, ha a közönség nemcsak olvassa, de

elő is fizet rá, ha nem csupán helyesléssel, de szellemi és anyagi támogatással is járul fenntartásához.
 Az a városi megyei polgár, a ki látja, hogy van a lap, mely az ő érdekeit híven, őszintén képviseli s a közügy mellett, ha kell végtetékig küzd; az hozzá meg azt a csekély áldozatot, melyet egy jól szerkesztett lap, az igazi közvélemény lapjának fenntartása megkíván.
 Ez is polgári kötelesség!
 Lapunkat a nagy közönség hazafias pártfogásába ajánljuk.

„Pécsi Figyelő”
 előfizetési ára:
 Egész évre 5 frt — kr.
 Fél évre 2 „ 50 „
 Negyed évre 1 „ 25 „

Borusan köszöntött be az újév hajnala.

Borus volt az ég, szürke ólomfelhők nehezültek a nagy világra és sötét szürke sejtelem nyomta az emberek milliói kis világát, az emberi szíveket.

Minden szív egy világ! Minden szív forog a saját tengelye az önzés körül, és forog a nap a szeretet körül

És örök körforgásokban sosem állnak meg e világokat mozgó erők. Az önzés és a szeretet az a két rejtélyes hatalom, mely léteit, alkot, terem, de ront, bont és megsemmisít

Azok az ólomfelhők, melyek elzárták előttünk a nap világát különös szomorú sejtelmet lopnak be a szívekbe Ha ajkunk megnyílik, csak félénken rebegheti el a szokás mondatát:

Boldog új esztendőt!
 Ez nem a remény hangja! Ez nem biztató, melegítő sugara a jövőben vetett bizalomnak, hanem aggodalmas, félelmes szótára a remegő szíveknek. . .

Ki tudja mit rejt a jövő!
 Ilyen aggodalmas új év rég nem volt a magyarságnak! Görnyedtünk feyverben, lázasnak dobogtatja szívünket a bizonytalanság, mely lidércnyomás-ként nehezül a nemzetre

Még meg se kezdtük a háborút, már is miliárdnyi sereget vetett ránk a kényszerűség Jól tudja mindenki, hogy a végsőig feszített harczy

készülődés többre kerül, mintha millióardok fizettünk volna az eddig még ismeretlen ellenségnek.

Pedig nem egyedül a hadi költségek képezik az iszonyu sarcolt A társadalom négszer annyit veszített az általános pangás alatt, mint a mennyit az állam kiadott ágyukra, fegyverekre, lőszerre.

A tőke nem mer mozogni s így millió embernek nincs munkája. Az ipar pang, a kereskedő nem halmozza tele raktárát, a gyárak szünetelnek mert nincs fogyasztás.

Mindenki fél a bekövetkezendő háborútól s ez annyit jelent, hogy az árunak, munkának értéke nincs, a tőke nem hoz gyümölcsöt, s hogy a közgazdasági válság tetőpontjára kezd emelkedni.

S mégis hol az ellenség?!
 Egész Europa meghunyászkodva nyög a militarizmus igája alatt. Viseljük az iszonyatos terheket a nélkül, hogy remélhetnők a jobb idők bekövetkezését

Az újév alkalmával ilyen szomorú pesszimisták gondolatok lepnek meg bennünket. Elismerjük, hogy ez pesszimizmus, de bűn volna rózsás szemüvegen át tekintetni a helyzetet, mikor az igazán olyan sötét, olyan megdöbbentő!

S ha szólhatunk reményről, ha van valami, a mi lelkünkben biztató gondolatokat gerjeszt, azt csak a kibontakozásnak melegen óhajtott bekövetkezése.

A homálynak el kell oszlania! Látunk kell e napot, az eget, a maga rényében s ha elővetkezik a megpróbáltatások ideje, jöjjön mihamarabb . .

Amit az új évtől várunk az az, hogy eloszlajta a bizonytalanság, a kétség szomorú felhőit.
 Ez a nemzet sokat szenvedett s ha jöhet még nagyobb megpróbáltatás mind a milyen egy ezred éven át fölötté elzúgott, akkor szembe fog állani azzal is becsülettel, lelkesedéssel, a hazaszeretettel legszebb hevével!

Jöjjön az új év! Jöjjenek vele új idők!
 Derüljön fény a nemzetre újból, hogy elmondhassuk igaz tiszta szívvel: — Boldog új esztendőt!

Újévi mese.

Magányosan áll egy ódon kastély az országút mentén. Tetejében a szélkakas nyikorog rá-rarikácsolva az elhaladó szekerekre vagy át kurjantatva a szemközti fekvő falu vörös tornyára. Néha a verebekkel beszél, sokszor pedig a galambokkal, melyek a kastély udvarán levő dűzből röptülnek fel hozzá.

Újév napja van. A kastély udvarán három gyermek futkos; élvezik a téli napagárt. Hallják a szélkakas nyikorgását és szólnak: „Széltámad, nyikorog a szélkakas! Menjünk be, nehogy megbúljunk!”

És szaladnak fel a verandára, a két fiatalabb be a szobába, de a legöregebb nem megy utánok, hanem feloson a tornyoszóba hallgatni a szélkakas nyikorgását, mert ő azt állítja, hogy az nem pusztán nyikorgás, hanem hogy a szélkakas mesét mond, és azért a kis tornyoszóban nem is hívja máséknak csak meseországának.

Már alkonyodott és félhomály dereng az a szobákban, mikor Méta egy réges-régi karosszékben elhelyezkedett. A tornyoszóba góthablakának külpárkányzatán párosával ültek a galambok. — Most ezeknek mesél a szélkakas — rebegte a kis lány aztán csendesen úgy maradt és figyelt, hogy mit mesél a szélkakas újév napján a galamboknak?
 — Boldog újévet kívánok kis galambok, boldog újévet! — szólt a szélkakas a felrepülő galamboknak.

— Ugyan te is ezt mondd — búgták meglepetve a galambok. — Hát miért kíván ma mindenki boldog újévet a másikkal, hiszen nincs még új év, ma ép oly havas a vidék mint tegnap volt és az előbbi napokban. Az év akkor ujul meg ha újra zöld lesz a föld, lombos lesz a

A regále-megváltásról szóló törvény végrehajtása.

A regále-megváltásról szóló törvény végrehajtása utasítása rövid idő múlva egész terjedelmében közlé fog tétetni, addig is közöljük a pénzügyminiszteriumnak a hivatalos lapban megjelent részletes hirdetményét, mely kivonatlag a regále birtokok eljárását kárpótlási igényük bejelentésénél, illetőleg a bejelentés kelleit körülvonozza.

E hirdetményben azonkívül ki van mondva, hogy mindazok, akik bizonyításal igényelnek nagyobb kárpótlást, mint a megnyílt fizetési adóknak után őket megilleti, a kártalanításnak ekként megállapított tökéssége csak 1892. év végén lesz kiszolgáltatható. E közlemény első része a következőképp hangzik:

Az italmérségi jog kártalanításáról szóló 1888: XXXVI. t. c. rendelkezése szerint a hivatkozott törvényben megjelölt többi feltételektől eltekintve, italmérségi jogot kártalanítás csak az esetben adható, ha az italmérsére jogosult, vagy törvényes képviselője avagy megbízottja kártalanítási igényét legkésőbb 1889. évi március hó 31-éig az illetékes, vagyis annál a kir. adófelügyelőnél, mely adófelügyelőnek működési területén az italmérségi jog gyakoroltatott a község megnevezésével amelyben gyakoroltatott, irásban bejelentti.

Felhívattuk ennek folytán az érdekelteket jogosultak, hogy kártalanítási igényüket a megjelölt helyen és módon legkésőbb 1889. évi március hó 31-éig annálval inkább jelentsék be, mert ellenkező esetben ezek az igények, a hivatkozott törvényszakasz értelmében, tekintéthe semmi szint alatt sem lesznek vehetőek.

Ez irásbeli bejelentésnek tartalmaznia kell:
 1. A község nevét, melyben az italmérségi jog gyakoroltatott;
 2. A kártalanítandó italmérségi jog pontos körülírását;
 3. Azon jognak határozott megjelölését, melynek alapján a kártalanítást kérő az italmérségi jogot, mint tulajdonos, tényleg gyakorolta;

4. azt, hogy ezen italmérségi jog miként volt megadótatva;
 5. a bejelentőnek, esetleg, ha a bejelentő képviselével a kártalanítási eljárás folyamán mást bír meg, ennek lakását;
 6. az italmérségi jog azon jövedelmének határozott megjelölését, melyet a jogosult az 1882 — 1886. években ezen jog után tényleg élvezett és melyet a kártalanítási összeg kiszámításánál alapul kíván vétetni.

Ha az ntöbbi pont szerint a jogosult csak azon jövedelmet kívánja alapul vétetni, mely mint tisztán italmérségi jog után élvezett jövedelem, a fenti években tényleg jövedelmének megjelölésével is volt róva, akkor semmi egyéb bizonylat nem szükséges.

Ekkor pillantotta meg a sok didergő és ébező embert és hallotta amint mondk: — Ez újévtől is hiába remélünk jót, talán a tavasz hozza meg.

És az újév boldoggá szerette volna tenni a föld lakóit, addig-addig kérte hát a tél tündéré, ne tartsa oly sokáig lekötve a föld meletét, még annak meglágyult fagyos szíve és felkötözött a hegy magas ormára csillogó jégtáblákból épült palotájába. A mint ez megtörtént, feltárlt a tavasz tündérének illatos fűvekké környezett házikója és a szellő langy szárnyain reptelve jött ki abból a fénysugarba öltözött tavasz. Ragyogó aranyhaja fényével árasztá el a vidéket. Eltűnt a csillag, sikos út, olvadó a fehér hólepel és alóla a legszebb zöld pázsit bukkan elő. A tavasz tündére ekkor áthalad a vidéken tele marokkal szórva az illatos fűvekre a remek kis virágokat. Utjában megcsókolja a fák ágait és lehelletére virágos, lombos lesz a fa, cserjebokor. A gyermekek ismét boldogok, cizickáznak a szabadban, hangjuktól visszhangzik a berek. Kellemes szellő lebeg estén, kényt és a csillagok ég mosolygva borul le a földre. A vándormadarak is visszatérnek téli útjokból és felkeresik régi fészkeiket.

Éz alatt megérkezik a nyár tündére. Messe déli vidékről jön, ő is követi a hazatérő madarakat. A tavasz tündére elvonul előre; gyenge idegzetű, nem szereti a villámot és menyődörgést. Pedig a nyár tündére ezen utazik. Ruhája a forró napugár. Lang tekintetét körüljárattja és leperseli vele az egész tájt. Sárgul a kalasz, hervad a fű, hull a virág. De a virágatlan lomb nem marad üres, hajlot ágni a temérdek gyümölcs alatt görnyedeznek.

Most örül kicsi, nagy! A gyermekek jól laknak gyümölcsessel, aztán vidáman futnak.

Ha az italmérségi jog járadékadóval volt ugyan megróva 1882—1886. évben, de a vele együtt bérbbe adott épület ingatlan, vagy más valami jog (halászat, vadászat, rév, vagy vájmozg stb.) jövedelme nem lett elkülönítve, hanem a járadékadó együttesen vettették ki rájuk, akkor a bejelentésnek tartalmazni kell azt is, hogy az összes jövedelemből mi esett tisztán és kizárólag az italmérségi jogra és mindazon bizonylatokat, melyekkel azt a bejelentő bizonyítani képes.

Azon esetekben, melyekben a jogosult ezen rendesen tekintetbe veendő alaptól eltérőleg az italmérségi jog kártalanításáról szóló 1888 XXXVI. t. cz. 4. illetve 6—10. § ainek intézkedési értelmében azt kéri, hogy a nekik járó kártalanítási összeg a rendes alaptól eltérőleg és a törvényben elősorolt kivételes módozatok alkalmazása mellett állapítassék meg, tartoznak ezen kérelmeket és összes bizonyítékaikat, melyekre ezen kérelmeket alapítják a bejelentéssel egyidejűleg, tehát legkésőbb 1889. március 31-éig szinten az illetékes királyi adófelügyelőnél irásban benyújtani, esetleg a későbbi 6. pont esetében a bizonyítási módját pontosan és részletesen megjelölni, mert később beadandó bizonylatok tekintetbe egyáltalán nem vehetőek és az 1889. március 31-éig beadott bizonylatok elégtelensége, vagy általában a bizonyítékok be nem adása esetében a kivételes módozatok alkalmazás atni nem fognak.

A törvény 6—10. § aiban meghatározott esetek, melyekben az említett kivételes eljárásnak van helye s a bizonyítékok, melyeket ezen esetekben a jelzett követelmények terhe alatt jogosultnak már a bejelentésnél alkalmaznia kell, a következők:

1. Ha egyes esetekre közbiztonsági tekintetből, vagy nyilván tévesen kiadott hatósági intézkedés folytán a jogosult italmérségi jogát nem jövedelmezettte úgy, mint egyébként jövedelmezetté volna. Ez esetben a bejelentés alkalmával: a) irásban melléklendő, vagy legalább megjelölendő azon hatósági intézkedés, mely a jövedelemcsökkenést okozta; b) ha a bejelentő azt állítja, hogy a hatósági intézkedés „tévész”, hivatkozással a kérdéses esetet szabályozó törvény és rendeletekre, kimutatandó az intézkedés téves volta; c) bérszerződésekre, bérelengedésekre, árverési jegyzőkönyvekre, hasonló bizonyítékokkal igazolandó, hogy a jogosult a megjelölt hatósági intézkedés által kárt szenvedett; d) ha a jogosult a kártalanítás összegét a szomszédos s a hasonló természetű italmérségi jog tekintetében ugyanolyan körülmények közt levő községek jövedelmének figyelembe vételével ólajta megállapított, névszerint megjelölendő a község, vagy a községek, melyek jövedelmének figyelembe vételét óhajja; e) nyilatkozni tartozik az iránt, hogy maga a bejelentő fogja-e s ha nem ő, ki fogja bérbbe venni a kérdéses italmérségi jogot

nak a tarka lepkek után, a felnőttek pedig boldogan néznek a hó termésére és hálaosan tekintenek fel az égre mondvá: — Mégis csak jó élet küldött nekünk az új! — és aztán gondosan betakarítják az Isten áldását.

Villám nem cizkáz többé, menyődörgés is elhangzott a tavolba. A viharzárnnyain köztélek a nyár és helyt ad a sárga levelekbe burkolt ősz tündérének. Csendes már az erdő, mező, a madarak vándorútra keltek, letarolva áll a rét kopaszán a fák. Még egyszer felhangzik a hegy tövében a vidám zene, bő szünetnek mulatnak az emberek, aztán bevonnulnak lakásukba, mert az ősz igen éles széllel jár, tönkre tesz mindent, mi a tavasz és nyár remeke volt, aztán fűtylülve megy odébb.

Kissé kipihent a szélkakas. — Bizony — folytatta aztán — már ilyenkor én is örülök, ha a telet látom visszatérni, és ha szép esendes, fagyos idő következik, mert az ősz nagyon kifáraszt egyre jobbra-balra taszigál. Elmúlik aztán karácsony is és jön az őreg Sylvester. Az ő reg csak akkor veszi észre, mennyire elaggott; az ifju újévtől tizenkét hó alatt aggyastyan lett. Belefaradt az emberek boldogságát intézni, számat vet hát sáfarkodásairól és megy ő is oda hová elődje, megy az emlékezté birodalmába.

Az emberek pedig elbucsnának tőle, aztán örülnek ismét az újévnek és annak első napján nem mulasztják el egymásnak boldogságot kívánni, azért újra csak azt rebegik: — Boldog újévet kívánok! — Kriii . . . nyikorogott a szélkakas aztán csendesen alva maradt
 Fáykai Mentálter Mariska.
 Fáykai

T Á R C Z A.

Beteg.

Mint elhaló élet tűze,
 Ugy pislog az éji lámpa
 S bár akarna mindenképen,
 Segély sem bír a sötétben
 Szégyen nézni kis szobámba.

Én meg ágyban, gyűrőt álmon:
 Aggyamat a láz kínozza
 S az idő sziv-dobbanását
 Kinos órák hosszú számát
 Olvasgatom sóhajtozva.

Fekszem némán, elhagyottan:
 Nincs velem egy árva lélek,
 Csak egy rém: a késő bánat,
 Melyet keblem hőhőriának
 Szült a ézőja-vesztett élet.

Óh, ha én is csak a mának
 Élek csupán, mint sok mások
 S nem kergetek vad mocorón,
 Verőfényes pusztaságon
 Lidérc-tűz, délibábót:

Akkor talán kiédesítenék
 Készen volna immár régen
 S most a lázat szép szárvával,
 Édes, csökös ajkával
 Altatgatná — a felségem.

Édes álom, bűvös álom,
 Mily szép lehetés valóságba!
 De hasztalan — másnak vagy az:
 Nekem csupán fájó panasz . . .
 Tovább lidérez — a mocoráló!
 Balog István.

as esetben, ha a kincstár követeli, hogy a kártalanítási összeg jövedelme bérlet által biztosítsák?

II. Ha az 1881. év végéig az italmérségi jog rendezése hatósági jogerejű határozattal befejeztetett, vagy legalább a rendezés iránti eljárás megkezdett s a jogosult azt állítja, hogy a rendezés meg nem történte idején jogát nem jövedelmezhetette volna. A) Ha az 1882-1886-iki öt évi időszakban volt egy vagy több évi, melynek jövedelmében a rendezés utáni állapot kifejezésre jut: a) a jogosult egyszerűen kéri, hogy a kártalanítás alapját ezen bizonyítandó évi jövedelemből képezze; B) ha pedig a rendezés utáni állapot a fenti időszakban még kifejezésre nem jut, akkor:

a) tartozik a jogosult hatósági írásbeli határozattal igazolni, hogy 1886. év végéig az italmérségi jog rendezése hatósági jogerejű határozattal befejeztetett, vagy legalább a rendezés iránti eljárás megkezdett; b) bérszereződésekkel, áruvásárlási jegyzékekkel s hasonló bizonyítékokkal igazolnia, hogy az italmérségi jog használata a rendezés után nagyobb, mint előtte volt; c) ha a jogosult a kártalanítási összeget a szomszédos s a hasonló természetű italmérségi jog tekintetében ugyanolyan körülmények között levő községek jövedelmének figyelembevételével óhajta megállapítani, névszerint megjelölni a községek vagy a községek, melyek jövedelmének figyelembevételét óhajta; d) nyilatkoznia tartozik az iránt, hogy maga a bejelentő fogja-e s ha nem ő, ki fogja bérbe venni a kérdéses italmérségi jogot az esetben, ha a kincstár követeli, hogy a kártalanítás, összeg jövedelme bérlet által biztosítsák.

III. Ha valamely törvényhatósági joggal felruházott város hivatalosan felülvizsgált szárazmádat, haszonbér esetén, a haszonbér szerződés szerint is, az italmérségi jogból több hasznot húzott, mint amennyi adóalapul felvettét.

Ez esetben a bejelentés alkalmával: a) csatlólandó a szárazmádas s igazolnia, hogy az erre hivatott hatóság által jóváhagyott; b) nyilatkoznia tartozik a város az iránt, hogy maga fogja-e s ha nem, ki fogja bérbe venni a kérdéses italmérségi jogot az esetben, ha a kincstár követeli, hogy a kártalanítási összeg jövedelme bérlet által biztosítsák?

IV. Ha az italmérségi jog után jövedelmi, illetve tőkekamat és járadékadó nem fizetett ugyan, de a jogosult bizonyítja, hogy az általa vagy az italmérségi jog gyakorlója által fizetett kereseti vagy egyéb adó alapján szolgált összegben az italmérségi jog jövedelme is felvett s így e jövedelem is meg volt adóztatva. Ez esetben a bejelentés alkalmával a) mellékelendő magánjogi törvények értelmében, teljes bizonyítói erővel bíró okirat alakjában kiállított bér- vagy haszonbér szerződés, vagy más okirat, melynek tartalmából kitűnik, hogy a bér, haszonbér utján vagy más módon hasznosított tárgy, dolog vagy jog hasznában egyttal valamely italmérségi jog használata is bennfoglaltatik, ilyen bizonyíték használásánál ugyancsak a bejelentés alkalmával kell a jogosultnak vagy csatlólandó egy olyan adókönyvet, adóajlatjarmót, esetleg adókiadás iratot, melyből kitűnik, hogy az italmérségi jog hasznát is magában foglaló jövedelem után valamiféle adó fizetett; vagy ha az adófizetés tanúsítói, fentemlített iratok csatlólandó nem tudná, azokra a hatóságoknak, melynél s a számnak, mely alatt őriztetti, pontos megjelölésével hivatkoznia; vagy b) csatlólandó olyan adókönyvek, adóbevallások, adókiadás iratok, az ezeknek készítésénél használt adatok, az adókövetés és felszámolási bizottságok és a pénzügyi közigazgatási bíróság tárgyalási iratai és jegyzőkönyvei,

A betörött orr.

— Amerikai történet. —

Tom Bush derék egy szál legény volt, hórihorgas magas természetű mindig kivált társai közül, hossa keze volt, mint egy szép hadaró s a vasárnap boxolóknak különösen nagy hasznát vette ezeknek, mert ha kifésztette a bal karját nem férhetett hozzá közel a legügyesebb öklöző sem, a jobb karjával pedig mindig elérte ellenfelét akárhogy hátra hajolt is az.

Hanem a legszebb volt mégis Tom Bushon a szép sas orr.

Büszkén emlegette mindig, hogy nincs egész Wewerleyben olyan görbe orr, mint az övé.

Vége is egy ilyen ellenállhatatlan orr meghódította Wewerley város legbülbübb hölgységét is Miss Summerson Esztert is.

Hanem hát hiába volt Tom Bushnak a legszebb orra Wewerleyben és hiába volt Miss Summerson Ester a legszebb leány akár egész New York states-ban, a világ többet kíván az embertől a szépségnél, s a megélhetéshez nem elég a világ legszebb sas orra sem.

Tom Bush mesterségére nézve csizma tisztító volt s bár szorgalmas fő volt, jövedelme mégis nagyon kevéssé rúgott, mert bár esett ugyan eleget az eső Wewerleyben s a bőles városi tanács gondoskodott róla, hogy a sár egy héten át jól öszegytüljön az utcákon a Wewerley-i polgárok még sem igen fordultak a sarkon álló csizma tisztítóhoz lévén olyan civilizáltak emberek, hogy inkább sáros csizmával mentek látogatába, semhogy egy pár penyt adnának annak az ifjúnak, kinek hivatala az emberiség folytonos tisztogatása.

melyekből kitűnik, hogy az ezen iratok alapján kiszabott adó alapjául az italmérségi jog használata szolgált, de ez esetben ugyancsak az igénybejelentésben meg kell a jogosultnak nevezni egy, vele hasonló körülmények közt levő, hasonló alapon adózó, de italmérsést nem gyakorló olyan adófizetőt, akinek adójával, ha a jogosult adója összehasonlítottatik, kitűnik, hogy a jogosult azért lett több adóval megrovva, mert italmérsést gyakorolt; ha a jogosult az adóirátok becslatolni nem tudná, azokra oly módon kell hivatkoznia, mint a hogy az az első a) pontban előadottat.

V. Ha az italmérségi jogot a jogosult az 1892. évi január 1-je óta az államtól szerezte meg és a rendezés eljárástól eltérőleg a vételár alapul vételével kívánja magát kártalanítani.

Ez esetben a bejelentésével egyidejűleg: a) tartozik a jogosult adósvételi szerződéssel, árverési, illetve ajánlati tárgyalási jegyzőkönyvvvel, vagy más hasonló okirattal igazolni azt, hogy a jogot az államtól 1882. évi január 1-je óta vette s mily módon vette meg; b) tartozik nyilatkoznia az iránt, hogy az italmérségi joggal együtt az államtól megvett s annak hasznosítására szolgáló ingatlan mire becsült.

VI. Ha a jogosult a törvényben megengedett adatokkal, vagy módon (10. §. első és második bekezdés) bizonyítja, hogy az italmérségi jog után tényleg nagyobb tiszta jövedelme volt, mint a mennyi után az adó fizetett.

Ez esetben a bejelentés alkalmával, vagy a) tartozik a jogosult 1886. évi december 31-ike előtti időből eredő, hitelt érdemlő olyan írásos adatot mellékelni, melyekkel igazolni képes, hogy az 1882. évi január hó 1 től az 1886. évi decembertől hó 31-éig terjedő időben megadóztatott italmérségi joga után tényleg nagyobb tiszta jövedelmet élvezett, mint amennyi után az adó fizetett; vagy b) ha a jogosultnak hitelt érdemlő szerződési, számadási, vagy hitelt érdemlő okiratai nincsenek, tartozik bejelenteni a bizonyítás azon módozatát, melyvel teljes hitelt érdemlően igazolni képes, hogy tényleg nagyobb jövedelmet élvezett, mint amennyi után adó fizetett; c) az előző b) pont esetében tartozik a jogosult az italmérségi jog hasznosítása által forgalomba hozott szeszes italok mennyiségéről adatokat; a borsál, sörnél a fogatkozási adó kivételével sörrel lefizetéséről szóló iratokat, a szesznél árutiveli jegyzékeket, számlákat stb. csatlólandó s ezáltal s bizonyítani vagy legalább valószínűvé tenni, hogy az italmérsébe huzzott tényleges jövedelem nagyobb volt, mint az adó alá volt; végre d) mint az a), mint a b) pont esetében tartozik a jogosult névszerint megjelölni egy olyan szomszédos s a hasonló italmérségi jog tekintetében ugyanolyan körülmények közt levő községet, mint az, melyben a kártalanításti kért italmérségi jog gyakorolatott és melynek adójövedelménél aránylag mégis nagyobb.

Arany ezen pontban említett bizonyítékok mind elfogadhatóságuk, mind bizonyítói erejük tekintetében a legzigorban fognak mérlegelteni; ennekfolytán a jogosult saját érdekeit minden rendelkezésükre álló bizonyítékaikat használhatják fel és a felhasználásnál a legnagyobb gondtal járjanak el.

Ha a kártalanítás az ezen pontban szabályozott módon eszközölletett, akkor a kártalanítás összegéből az adó alá nem vont jövedelem után járó állami adó és járulékaikak négyzszerez, esetleg nyolczszoros, ezenkívül a törvényhatósági és községi pótléknak egyszeres összege mindazon évekre levonatik, melyekre az adózás nem felel meg a tényleges jövedelem-

Szegény Tom Bush sokat is panaszkodott Miss Summerson Eszternek, az emberiség civilizáltalan voltáról, s midőn nem sikerült neki öszetborozani "Csizma-tisztító barátainak szövegetezé"t, kétségbeesésében írta egy füzet, melyben kijelentette, hogy a tiszta cipő mily befolyással bír az ember egészségi állapotára és a csizmafele mily szerepet játszott az emberiség történetében, hanem mindezek dacára alig tudott a fiam szermes pár néhány dollárt félre rakni, hogy majd egyszer egy barátságos kis közös fészket bérelhessenek.

Egy napon Tom Bush a 15 street sarkán a hol rendezem állni szokott egy nagy plakátot pillantott meg: Mr. Clarkson James amerika legelső boxolója ma kihívja a világ összes keményköklű férfait egy kedélyes agyonveretésre. A ki Mr. Clarkson James legyőzi az öklüvivarasból az kap 500 dollárt pengőben. A viadal kezdete 7 órakor a Konkordia Hall-ban. Villanvilágítással. Orvosokról és ezetes vízzől gondoskodva lesz.

Sokáig elnézte ezt a plakátot Tom Bush, de szeme mindig csak arra s sorra tért vissza a hol ez állott: 500 dollár.

Rettenetes nagy dolog az, mikor 500 dollárt ígérnek valakinek azért, ha megver valakit.

Mikor ebéd után találkozott Tom Bush imádtottjával, egy piros cedulát nyomott ennek markába: egy belépti jegy volt az esteli boxversenyre.

Szegény Miss Summerson Eszter nem is tudta, hogy tulajdonképen miért vette neki Tom Bush a belépti jegyet, csak midőn a nagy Konkordia hall szülföltség meg telt kíváncsiakkal s az emelvényen verseny costumben megjelenni látta Tom Bush

nek; továbbá a kártalanításnak ekként megállapított tőkéssége csak 1892. év végével lesz kiszolgáltatható.

Különfélék.

— Az egyházmegyéből. A megyés püspök dr. Lonszár József, szalotnaki adminisztrátor, halálózás által megredesett köblényi plébánia vezetésével is megbizta. A köblényi plébánia ezen ideiglenes állapota legalább is 1/2-3/4 esztendő veszi igénybe, miután a plébánia, építlete oly rossz karban van, hogy annak helyre állítása előtt plébános kinevezésről szó sem lehet. A boldogult plébános saját házában lakott. Dr. Lonszár — Katona Imre hosszú betegsége következtében — már hét hónapon keresztül vezet a jeltet plébánia teendőit. Katona plébános végrendeleti végrehajtóját Lonszár nevezte ki.

— Kintutetés. A magyar iparművészeti társulat választmányá által a karácsonyi tárlat alkalmából kiúzótt díjak odaítélésére megválasztott jury a 400 arany frankos első díjjal Zsolnay Vilmos pécsi majolika-gyáros díszitményeit jutalmazta.

— Kiállítás dekoráció. Szokások volt, hogy az országban megtartott kiállítások után a főbb szereplő egyének az érdem elismerésükként fejedelmi kitüntetésekben részesültek. Ilyen kitüntetésekét vártunk mi is, nem ugyan magunk részére, mert hiszen mi valami nagy érdemeket nem szereztünk, de meg ha szerztünk volna is, rendszerint mellőzés s hirlapiró jutalma; hanem igen is vártunk a kitüntetés a kiállítás alkalmából azok részére a kik a kiállítás körül szerzett érdemeik elismeréséért, de különösen a multban kifejtett tevékenységükért méltán megérdemelték. Ilyen első helyen Nádós Kálmán, ki a mezei gazdaság, állattenyésztés körül nagy buzgalom fejtett ki s aig van köztly, melynek előmozdításához ne járult volna lelkesedéssel, áldozatkészséggel. Littyke, Rath, Hoffmann is eleget tettek az ipar és kereskedelem előmozdítására. A kitüntetések nem is maradtak el. Mint il letékes helyről értesültünk: Nádós Kálmán kir. tanácsosi címet nyert, Littyke József és Rath Máttyás Ferencz József rend. Hoffmann Károly koronás aranyérem-keresztet, dr. Zaráy Károly, Ruppel Nándor aranyérem-keresztet, Sipőcz István, Ullmann Károly és Engel A. és fia legfelső elismerésben részesültek. Utóbbi ehez még gazdag kitüntetésekben részesült. Ezen hírtöként a lehető legilletékes helyről nyertük, tehát várható, hogy legközelebb megerősíti a hivatalos lap. Egyébként az egyik kitüntetett ur már diszlokátit is rendezett a kitüntetés öröme. vivat!

— Katonai előléptetések. A delegáció által elhatározott rendkívüli előléptetések a katonai tisztikarban megtörténtek. A mi gyalogezredünknek a következők léptettek te elő: Krivosics János II. oszt. százados I. oszt. százados, Horváth Valentin főhadnagy II. oszt. százados, Bodó László és Martinek Zsigmond hadnagyok főhadnyagokká, drakoezy Miletz Géza és Kellner Jenő tiszthelyettesek hadnagyokká, Ljubanovics Tamás 97-ik ezredbeli főhadnagy századosi ranggal a helybeli 52-ik gy. ezredhez és Botics Mihály százados az 52-ik ezredetl a 31-ik vadász-élelőzökhöz tétellett át. Braun Herman kezelő-járnárnok III. oszt. kezelő tisztléptettéllett elő. A 10-ik huszárezrednél: Toehiga Károly és Horváth Gyula I. oszt. századosokká, garamszeghi Gyula Kálmán főhadnagygyá, nevezettek ki. — Herbert Ferencz utas főhadnagy — Herbert János városi al-jegyzőnk bátyja — utas-százados s roknakivált léptettetett elő.

— Hoffmann új gyártelepe. A közönségek az a régi óhajja, hogy az ó pösta-utczából távolították el Hoffmann bűtor-gyáros gézöge, most teljesült. A tulajdonos maga elhatározásából távolította el. A siklósi utca bal végén a vasuti órház fölött gyártelepet létesített. S egy új 18 löerejű gézöppel, mintegy 30 munkással újév 2-od nappán, azaz szerdán megkezdte az új telepen működését. Hoffmann nagy gondjall s nagy ügyességgel, valódi szakértelemmel rendezte be gyárát. A helyiségek nagyok, világosak, a czél és ok-szerűség mellett a munkások kényelmének is eléggé megfelelnek. A város ipari fejlődésére mindeneset igen örvendetes körülményeknek tűnik föl. A haladásnak ösztönét örvendünk.

— Szekénygyár alapítása képezi a város tanácsának óhaját és ez ügyben — követve a phylloxera-bizottság példáját — a szombati tanácsülésben elhatározatot, hogy kérelem intéztetik a földmiveltésügyi miniszterhez.

— A polgári "piknik" rendezése, mely a létesítendő pécsi színház alapja jávára a Hattyu-teremben február 2-án "batyubál" rendezés, következésképen alakult meg. Előnk: Rath Máttyás, második-nő: Hartl Ferencz, jegyző: Csukás Zoltán, pénztáros: Taizs József, ellenőr: Szille János. Rendezők: Hameri Imre, ifj. Kovács János, Schak Ferencz, Rupperecht István, Weidinger Victor, Strohmayr János, ifj. Weszelsky Ferencz, Benczenleitner Sándor és Kallia József.

— Jelmélet estély. A pécsi jétékony öngyelet a mult választmányi ülésen azt határozta, hogy az előző években szokások alámoz bal helyett az idén nagyszertű jelmélet estélyt fog rendezni a szegények jávára. Ezen jelmélet estély tánczcal egybekötve január 19-én, szombati napon fog a "Hattyu" teremben a katona-zenekar közreműködése mellett megtartatni, amikor izletes, jó és mérsékelt árt ételkről és italokról gondoskodik a lesz. Belépti díj személyenként 1 frt, páholy 6 frt; mely jegyek Valentin Károly könyv- és zeneműkereskedőnél előre válthatók lesznek. Kezdeté esti 8 órakor. A rendezőség óhajja, hogy az estélyen résztvevők minél nagyobb számmal jelmélet ültözékben jelenjenek meg, mert csak az adja meg az elérti szám-dékok feztelenséget, festői látványt és jellegét.

— Iskolaszéki gyűlés. Lapunk egyik közeli számában közöltük a deczember 17-ikén megtartott városi közgyűlés által öszállított szakbizottság s így az iskolaszéki tagok névsorának öszállítást is. Az iskolaszékek minden három évben új-bál alakulnak. Így a helybeli közs. iskolaszék (az 1889. elejétől 1891. végéig) mult

— Kiss György szobrász Fraknoi Vilmos nagyváradi apátánakon megrendelésre elkészítette Ipolyi Arnold sír-emlékét, mely a püspöktől teljes örömlésben ábrázolja. Az életnagyságú szobor bronzból, a filke pedig fehér márványból lesz. A szobrot Nagyváradon állítják föl. Kiss ezenkívül most mintázta Kinizi Pál életnagyságú szobrárt, mely a hős vezért abban a helyzetben örökíti meg, amint baljában zászlót lobogtatva a várókaról riadott fúj.

— Hangverseny. Haldner József leipzig-i dal- és ballada énekes e hó 6-án, a öngyelet helyiségekben, Weber Emil bécsi zongorajátékos közreműködése mellett hangverseny műsora a következő: "Hova?" "A kíváncsi" és "Szász virágok Schubertől" — előadja Waldner I. — 2. zongorahangverseny — előadja Weber E. — 3. Waldner J. — 4. "A csodaszép május hóban" "Könyveimből..." "Egy ifju szerető egy leányt" "Éjente álmok közt" és "En nem nehezettek" Schumann J.-tól. — 5. Zongorahangverseny — előadja Weber E. — 6. "Tom der Reiner" Löwe K.-tól — előadja Waldner J. — Holyárak 2 frt 50 kr. és 1 frt.

— Szegény gyermekekért. Pécsváros községe évről-évre tetemes költséggel járul szegény sorsu elemi iskolai mükdöntembei tanulóik förluházásához. Használékép a jótéteményekben kifoghatatlan "Pécsi takarékpénztár", mely az ijesztő mérvü nyomor enyhítéséhez 200 forinttal járul évenként. Az idei ruházati szükség fedezésére 1658 frt 68 kr-t vettétett igénybe. Ezen jótéteményben összesen 703 fiú és leány részesült, mely négy iskola közt oszlik meg. A helyvárosi tanodánál 83 fiú nyert különféle ruházati czikkeket 303 frt 60 kr. értékben. A szegedi külvárosban 210-en részesültek a humanissim áldásában, melyre 553 frt 35 kr fordítattott. A budaikvárosi két tanítészettel 410 növendék élvezi a város községe atyai gondoskításának előnyeit, mely számból a vámbázi iskolára 220 és az agostonira 190 esik; e két intézetet szükséglete 801 frt. 73 kr. mely összegből az elsőknek 411 frt 18 kr. és az utóbbiak 390 frt 55 kr. tudandó be. A pécsi takarékpénztár 200 frt-t az intézeti igazgatók által küllön számlóltattak el, mely összegből készítettett 18 kabát, 26 nadrág, 28 pár eszima, 17 kabátka, 13 szoknya és 45 pár cipő és harisnya. A harisnyákat pedig mindentül a közs. tanítónók készítetik növendékeikkel, mely buzgóságot csak elisme és illethet meg.

— Tüz a Zsolnay féle gyárban. Szerdán este 9 óra tájban a Zsolnay féle gyár egyik fűtő helyiségében tűz támadt s a lángok csakhamar kifélt törtek s kezdtek veszélyessé válni. A gyári tűzoltóság s az öszeszeladt munkások azonban oly nagy erővel és ügyességgel fogtak a tűz elnyomásához, hogy a lángoknak lehetetlen volt tova terjedni s körülbelül fél óra alatt teljesen elnyomták a tűzet.

— Szegénygyár alapítása képezi a város tanácsának óhaját és ez ügyben — követve a phylloxera-bizottság példáját — a szombati tanácsülésben elhatározatot, hogy kérelem intéztetik a földmiveltésügyi miniszterhez.

— A polgári "piknik" rendezése, mely a létesítendő pécsi színház alapja jávára a Hattyu-teremben február 2-án "batyubál" rendezés, következésképen alakult meg. Előnk: Rath Máttyás, második-nő: Hartl Ferencz, jegyző: Csukás Zoltán, pénztáros: Taizs József, ellenőr: Szille János. Rendezők: Hameri Imre, ifj. Kovács János, Schak Ferencz, Rupperecht István, Weidinger Victor, Strohmayr János, ifj. Weszelsky Ferencz, Benczenleitner Sándor és Kallia József.

— Jelmélet estély. A pécsi jétékony öngyelet a mult választmányi ülésen azt határozta, hogy az előző években szokások alámoz bal helyett az idén nagyszertű jelmélet estélyt fog rendezni a szegények jávára. Ezen jelmélet estély tánczcal egybekötve január 19-én, szombati napon fog a "Hattyu" teremben a katona-zenekar közreműködése mellett megtartatni, amikor izletes, jó és mérsékelt árt ételkről és italokról gondoskodik a lesz. Belépti díj személyenként 1 frt, páholy 6 frt; mely jegyek Valentin Károly könyv- és zeneműkereskedőnél előre válthatók lesznek. Kezdeté esti 8 órakor. A rendezőség óhajja, hogy az estélyen résztvevők minél nagyobb számmal jelmélet ültözékben jelenjenek meg, mert csak az adja meg az elérti szám-dékok feztelenséget, festői látványt és jellegét.

— Iskolaszéki gyűlés. Lapunk egyik közeli számában közöltük a deczember 17-ikén megtartott városi közgyűlés által öszállított szakbizottság s így az iskolaszéki tagok névsorának öszállítást is. Az iskolaszékek minden három évben új-bál alakulnak. Így a helybeli közs. iskolaszék (az 1889. elejétől 1891. végéig) mult

hó 31-én alakult meg, mely első öszehívására Aidinger János polgármestert bizta meg a közgyűlés, ki is a most nevezett napra hivta öszse az iskolaszék azon tag-jait, kiket a közgyűlés választott meg. — Aidinger, mint az ülék megbízott elnöke — előadja, hogy mily ügyek volnának letárgyalandók ezen ülésen. Első tárgyal — Majorossy előlvasása után mindnyájan letéven az esküt — a két elnök, jegyző és gondnok megválasztását tűzi ki. Öszállítván a szavazatszedő bizottság, névszerint felszólítottak a jelen volt tagok szavazataiknak beadására. A jelen volt 21 tag titko: szavazatainak eredménye — egyhangu volt. Megválasztattak: Aidinger János elnök, Krasznay Mihály alelnök, Majorossy Imre jegyző, Kellauer Sándor isk. gondnok. — kikre egyenként történt a szavazás. Mind a négy megválasztott lelkes szavakban köszönte meg a személybe hivatott bizalmat s szép beszédekben ígérték, hogy minden lehetőt el fognak követni a népközlök ügy s így a népműködés érdekében. Ezután letárgyalattak a folyó ügyek. Nevezetesen: Horváth Antal szegedi külvárosi igazgatótanító nyugdíjaztatása folytán szükséges intézkedések. Előnk dicsőerőleg emlékezett meg Marschal Ferenczről, mint aki eddig ideiglenesen helyettesítte Horváthot. Mint hogy a hatóság — egymond — teljesen meg volt elégedve eddig is Marschal mtködésével, most nevezett megeredmi, hogy igazgatói állásában véglegesítessék s így megerősítessék. Az iskolaszék magává teszi elnök véleményt s közfelkötéssel Marschal Ferencz szegedi külvárosi népszkola igazgatótanítójává — 150 frt igazg. tan. mellékjuttalékkal — mondja ki. Ez megtörténvén, jüredésbe jött egy rendez. osztálytanító állás, melyre — ugyancsak elnök előterjesztése folytán — Skolnik Géza segéd-tanító lett előléptetve, — 400-ról 650 frt fizetéssel — és ennek helyére — pályázat hirdetés mellőzésével — Haksch József neveztetett ki, mint aki 300 frt fizetéssel óra-adó minőségben ez ideig Horváth ideiglenesen helyettesítette. Üresedésbe jött még a szegedi külvárosi intézetben a rajzitanítás is. Ennek vezetésével German István agostoni teri oszt. tanító bizatott meg — 100 frtnyi mellékjárnulék élvezetével; — nevezeték atyehelyező a szig. külv. iskolához szintén kimondottat. Mint utólag értesültünk az atyehelyező — az érdekelte igazgatótanító közbenjárása folytán — valószínűleg csak a jövő tavény elején fog megtörténni; a mi az ügy érdekében valóban helyes intézkedés is volna.

— Több kisebb ügy rendez. letárgyalásával az ülés véget ért.

— Vizezeteki szak-ülés. A vizezeték ügyében választott szak-bizottság estörtökön ülést tartott, melyen a beérkezett tervek fölött tanácsoztak. A technikai módszerek eszközésével megbízottat Nendvich Sándor városi főmérnök.

— Sylvester estélyek. Az öreg esztendő az idén is kedélyes estélyekkel temették el városunkban. A "Hattyu" vén falai közt, a "Pécsi Dalarda" mulattatta a közönséget; a Scholtz-féle sörházbán a "Dalkoszorú" énekelte ki a világból az öreg évet, a "Hétfejedelem" ben a "Radau" zeugett. Mindezt nagy számú közönség gyűlt egybe. A "Hattyu" ban előadott bohóságok közül a legnagyobb sikert Haksch Lajos érte el. Strakosch vándor reczitator párodziálásával. Pompásan sikerült. Igen jól mulatott a közönség a telephon kuplén is. — A "Dalkoszorú" tréfaból legjobban sikerült a "vándor zenészek jelenete." A közönségek kicsordultak a könyei a nagy kazagástól. A "Hétfejedelemben" is igen jól mulatott a közönség. A "Scholtz"-féle sörházbán s a "Hétfejedelem"-ben éjfel után tánczra kerekedett a közönség s kivilágos kivrirradtg jarták.

— Az elaggott 48-as diéd. Hite e valaha a szent szabadság dicső harészának zajában a derék honvéd, kit a fegyverek gyilkoló ereje, kard és golyó meg nem félemlett a halál borzalmával, most az élet éjt kétségbeesésbe? Nintsitnek hívják az ösz hadastány, ott lakik a Klímó-és Makár-utca sarkán; másodsor érte a széltűdés, ott fekszik megövedesedett szemekkel, öszszeszuott testtel a lehető legnagyobb nyomorban. Megszünt az öreg s gyűjtést rendeztünk nyomorának enyhítésére. Jassek Alajos körjegyző, ki szintén 48-as honvéd volt, 10 frtot küldött be hozánk. Grassinger Ágoston un. pénzügyi tanácsos Budapestről 10 frtot küldött, Engel A. és fia 2 frtot adott, Z. 50 kr adott. Ezenkívül aláírás utján öszszeszedett szerkesztőnk 13 frt 50 kr. Összesen 36 frt gyűlt egybe, melyet 3 részletben adunk át az agy honvédek. A names lelki adakozók fogadják a leghálásb köszönetet!

— Város karácsonyest. A "Móhacs és vidék" ben olvassuk a következő esetet. Karácsony éjfel íjt. Gadányi József házában több fiatal legény és leány czitera mellett tánczált és dióra játszott 9—10 óra közt oda jött Heréb János és Makai Antal; utóbbi a játszók közé ment, míg Heréb az ajtóhoz közel állt; mintegy fél óra múlva Heréb felkelt és a szintén jelen volt, vele hosszab idő óta haragban levő Frech Tamás elő állott s e kérdést intézte hozzá: "Te német, mit ígértél te énnekem?" Frech orr felrugott, a két legény öszsekapott, s a dulakodás közben Fecz egy késsel Herébet nyakba szurta. Ennek látva a többi legény Frechre támadott, földre terítették és elvették tőle a kést. Ezalatt Heréb a szobából kinyújtott és eltvázott; a többiek pedig folytatták a mulatságot. Még az éjféli misére is elmentek

és senki sem gondolt arra, hogy Heréb sulyos sérülést szenvedett, csak midőn az éjféli miséről beszámoltak, hallották meg, hogy Heréb János a Frésh Tamástól kapott szúrás folytán meghalt. A lövésnyomok bizonyságát még karácsony napján észlelték, a midőn a boncoló orvosok konstatálták, hogy Heréb sérülése feltétlenül halálos volt.

Amerikai szőlővesztek. A város, egyik közgyűlési határozatból kifolyólag, mely amerikai szőlőtelep létesítését mondja ki, megkereste a földművelésügyi minisztert többféle amerikai szőlővesztek beszerzése tárgyában. A miniszter a napokban tudatta a városral, hogy több ezer vesztes, melyek rendelkezésre állanak, ingyen ad a városnak; és pedig: a Ripariából (gyökere és sáma) 4000 darabot, sáma és gyökere Vitit Solonishól 1000 dróbt sáma és gyökere, Viallából 1000 dróbt, Jaquezból 7000 dróbt. E vesztek az állami kiserlet állomásokról való. Azon fajokat, melyeket a város ezeken kívül még beszerezni szándékozik, a miniszternek Franciaországban kell hoztatnia s így azokat ingyen nem adhatja, de a beszerzési árón szolgáltatja a város rendelkezésére.

Nemetlen boszu. Ullein József mohácsi lakosnak rézgyőresényi szőlőhegyen lévő présházán rablók törtek be s a pin ceében 7050 liter bort kifolyatták. A g nosztvők azt is megsebecédték, hogy a boszut hordókat fölfordították, csakhogy azokból minden csepp bor kifolyék. A kar — miuthogy az elfolyott bor jó részben a bor volt — mintegy 900 frt. A rendőri nyomozás a tettesek kiderítése végett megindított, de eddig eredmény nélkül.

Esküdtársi tagok 1889 ki évre érvényes szolgálattajstrom. I s ő osztály Piacsek Gyula, Domján Ottmár, Liszky Balint, Federer Ferenc, Hegedűs Imre, dr. Schwartz Frigyes, Fekete Mihály, Schönherr Mihály, Mihályi Árpád, Blauhorn Mihály, Hinka László, Reinfeld Imre, Sillay József, Lutz István, Várdy Ferenc, Novák László, Fischer Ferenc, dr. Toldy Béla, Lechner Gyula, Keil Ferenc, Deleva Vilmos, Sipótz István, Schapinger Mór, Aidinger János, Litzke József, Novotarsky Miksa, dr. Dáepf Sándor, Böhm C. Felix, Zsiga László, dr. Zaráy Károly, Krausz Jenő, Nick Károly, Benze Sándor, Pleininger Ferenc, Jilly Alajos. II-ik osztály, Opris Péter, Grünhut Ignác, Ribás János, Vogl János, Lauber Rezső, dr. Kereky M., Szucsits Károly, Erössy József, Papp István, Lakatos, Hartl Ferenc, Szánthó Antal, Salamon József, Engeszer Miklós, Skoff Ferenc, Simon János, dr. Czirer Elek, Koharits János, Zsolnay Imre, Kerese Kálmán, Maletér Rudolf, Papp József, Kráznay Jenő, Németh Gyula, dr. Jobst László, Dischka Győző, dr. Szekeresy Ferenc, Egerszeghy Kálmán, Berecz Károly, Buday Béla, ifj. Némethy József, Ullmann Károly, dr. Nemes Vilmos, ifj. Horváth Antal, Bartosság Imre, Pintér József, III-ik osztály, dr. Bodó Aladár, Nagy Jenő, Kosztka György, dr. Bors Emil, dr. Lukács Adolf, Halasz István, Kerbolt Pál, dr. Lammer Károly, Dezső Miklós, dr. Kaufner Mór, Taisz József, Csígyó János, dr. Koharits Károly, dr. Schaurek Bodog, dr. Mitényi Miklós, dr. Mendi Lajos, Haberényi Gusztáv, Höfler János, Németh József Győző, Seifritz Antal, dr. Sey Ernő, Szuly János, Dobszay István, Schlauch Imre, Feiler Mihály, ifj. Scholtz Antal, Herbert János, Vaszary Gyula, Burghardt János, Bolgár Kálmán, Vörös Mihály, Szakváry Emil, Cziegler Tivadár, Dobszay Antal, Balatonyi Antal, Pilaszanovits Pál. IV. osztály, Dragonsau Dömjén, Beck Gyula, Kráznay Miklós, ifj. Erreth János, Engel József, Rogosinsky Gyula, dr. Kosutányi Ignác, Czirjak Antal, Kovácsis József, dr. Egyri Béla, Ott Marton, Göbel Kálmán, Kindl József, Blum Gyula, Sziebther Nándor, Latsch József, Raus József, Ratkovičs Ferenc, Kőcsény Lajos, Girtl Vincez, Suha Rezső, Erreth Kálmán, Haberényi Pál, Kovácsis Antal, Tiefenbacher Nándor, Erreth János, Schneider István, Thaller Gusztáv, dr. Erreth Lajos, dr. Johann Béla, dr. Zöld Sándor, Asztalos János, Lill János, dr. Lövy Lipót.

tapolt a tánc. Buda Vendel honvéd szakszervező néhai kedveséhez állit daltás léptekkel s fölkéri amúgy bakáson egy „forduló“-ra; az epártól kedves azonban „kocsart” adott a vitzet leventéket, mire a lovagias bajnok arcúl cupa hűségte- len leányzóját s lón dörögdelmes káromkodás és fogak csikorgatása, végül a hős férfi lekapott a szegről egy manicheer- suronyt s ezt akarta beledöfni a család szivbe; de Loharecz rendőr karjai előtt vette magát a megtámadott dézsa-bőgy, rendőri ótalomba került. Loharecz elkapta a honvéd karját s az előleitet rendőrök kicsavarták kezéből a suronyt. Ezel azonban nem végződött még be a dulakodás. Haja ha! Most jött még csak a java. Dühös haraggal ront elő a katonaság s megtámadja a rendőreget, mire elkeser- dett tusakodás fejlődik ki. Útneq, vagnak s leleperik egymást a földre. Végre azal dől el a csata, hogy a rendőrség araja a győzelmet. Elszedtek néhány suronyt s két katonát bekisértek a váróházára, honnét aztán a katona-főraját vette át a harcias legényeket. Hiába csak száz szóznak is egy a vége: „Harcias nép vagynak!”

IV. Kintatás. A p. jótékony nőegylet által felállított karácsonyóra utólag a következő adományok folytak be: N. N. 6 frt. Seifritz István kanonok 5 frt. báró Hrabovszky Izabella és Czir Stefanija 2-50—2-50 krig. Schwaros Katalin 2 frt. Ferency Ilka Fűrhan Julianna és Mihályi Árpád 1—1 frt. Dr. Feszt Károly kanonok 5 zsak burgonya, Matyasovsky Terezi 1 teli kábatot és 1 p. teli czipőt, Sikorska Julia 1 teli kábatot, Grünhut Mária 18 mért. dupla parketot. Reinfeld Matild 1 tozt. Hariányt. Nagy Gyuláné 1 kosár mézes kalácsot és gyertyát. Összesen: 242 frt. Ös- sesen a karácsonyfa javára befolyt: 21 frt. 18 drb. adóing. 3 vög és 18 mért. parket. 3 teli kábat. 1 sütny és 6 felcsenye. 8 kendő. 7 p. czipő, 2/2 tezt. hariány. 6 p. kőszőny. 6 fejűst. — 16 zsak burgonya, 1/2 mért. hab, 300 fej kápostia, 1 kosár mézes kalács. — 6 k. mért. és 2 kosai tűzcsifa, 50 mért. máss brigueta és 4 láda edény. — Feloz- tatott 100 szegény közt. A karácsonyi felszerel- sére kiadásai: Posta blyegéret 1 frt 53 k. Rend- őreket 1 frt. 73 szegénynek. 73 frt. (lapézt) 1 szeg- enynek 3 frt. 255 k. listárt 35 frt 70 k. 172 kenyéret 34 frt 40 k. 13 vög parketot 106 frt 73 k. 12 tezt. czipőré 62 frt 20 k. 1 p. czipőrt 5 frt. 15 tezt. hariányért 43 frt 75 k. Összesen: 366 frt 31 k. A pénztárból hozzá adott 124 frt 31 k. Kedves kötelességemnek tartom az egylet- választmány és szegények nevében forró köszönet- tet mondani a p. t. nagylelkü adakozóknak — mi- dőn ezzel a kizsátás eszközöse feletti kimutatási nyilvánosságra hozni van szerencsém. — Pécsét, 1888, december 31-én. Magyarly Róza m. p. al- nelek.

„Nemes többé köhögés!”
Igy fog minden egyén nyilatkozní, aki már egyszer kísérletet tett a hírves és díjjutalmazott Egger-féle mellpasztillákkal melyekre t. cz. olvasóinkat ezuttal figyel- meztetni kívánjuk.
Ezen kitűnő hatású mellpasztillák 25, 50 kros és 1 frtos dobozokban kaphatók

Pécsét: Sipócz István, Erreth János, Zsiga László, Göbel Kálmán urak és az Irgalmas-rend. gyógyszerházában.
Eszéken: Gobetzky I. David Gyula és Dines S. K. gyógyszerész uraknál.
Fittányon: a Csató-féle gyógyszerházban.

Irodalom.
A „Képes Csalládi Lapok” új évi száma, azon alkalomból, hogy pályafutásának tízedik évét betöl- töttes a második tízebe lépett; valóságos jubile- us szám. Rendkívül érdekes tartalma korsorus regényírás Jókai Mór arcképe és egy gyönyörű autographát mondata — Tolnay Lajos arcképe és dr. Murányi Armin urhoz, a „Képes Csalládi Lap- ok” kiadó-tulajdonosához intézett irodalmi bees- cel bíró levele, — Rudnyánszky Gyulának „Tiz év” című költőileg gazdag s ihletteljes költemé- nye, — Beniczky-Bajsa Lenkének arcképe és „Já- vor Mártha” című érdekes öbseztése, — Miv- száth Kálmánnak arcképe — „Cséjite vár és az- szonya” című kedves kis vártörténete, és Bran- kovics Györgynek a „Képes Csalládi Lapok” szer- kesztőjének arcképe és „Hazafia” című szomo- rujátékának, zamatos nyelven s költői ihlettel írt előjátéka, — dr. Murányi Arminnak arcképe és „Mind a kettő halott” című csinos beszélykéje, — a „Képes Csalládi Lapok” érdekes adatokban gazdag története, továbbá az első kiadásnak Meher Vilmosnak és az első szerkesztőnek Kulif. Haj Edének az arcképe — képzék. „Hölgyek Lapja” című melléklete hironk csinos dívatképe s a családtagok, gazdasszonyok érdeklő cik- keket, — regény-melléklete Brankovics Györgynek — „A pénz” című regényből első közlemény tar- talmaz. Egyzóval a „Képes Csalládi Lapok” tíz éves múltjához méltóan kezdi meg úzenegedik évfolyamát s mi csak kellemes irodalmi kötele- ségünknök teszünk akkor eleget; amidőn a „Ké- pes Csalládi Lapok” a múltat magyar családok pártfogásába ajánljuk. Hogy a „Képes Csalládi Lapok” a múltat olvasó közönség igényeinek a jövőben is meg fog minden tekintetben felelni: arra nézve elég kezeséget nyujt szerkesztő Brankovics György, aki mint író és publicista széles s hazá- ban ismeretes, s akiről vért is egy nyilatkozott Rudolf trónörökös 3 fangsó előtt, hogy: „jelen író és kiadó-kezelője, dr. Murányi Armin, aki a lap érdekelében minden áldozatra kész. A „Képes Csalládi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt. félévre 2 frt., negyedévre 1 frt 50 k. Az előfi- zetési ússzegek a lap kiadóhivatálába (Budapest. nagy-korona-utca 20.) köldendő.

Közgazdaság.
A gyümölcsfa-tenyésztés általánosítása érdekében.
A Pécsét megtartott gyümölcsészeti kongresszuson előadta: Liebbald Béni.
Minden faiskola okoskerü kezelést ki- ván, a mi ismét munkát von maga után. Dolgozni azonban ingyen senki sem akar

és így nem lehet rossz néven venni, ha az illető falusi népművelő sőt akart ingyen kezelni lenni. Vagy ha esetleg, a mint pél- dákat tudok, hogy a tanítónak személt no- hány forinttal kiszürkít, nagyon is meg- látszótt a sikeren, hogy olyan volt a munka, mint a bér.
Hízelnék magamnak azzal, hogy is- merem a falusi viszonyokat s mégis nem látom át, hogy miért ne lehetne abba a köz- ségi adóba a faiskola-kezelő részére ha nem is fényes, de tisztességes ússzeget felvenni. Hisz ez nem is volna meedő ki- adás, mert hisz ez esetben viszonylagosan költsélt lehetne a kezelőt arra, hogy ezen javadalma fejében tartoznék a községek éventikn megfellelt számú gyümölcsfacsomé- teket kiszügelálatni. Mindkét részen segítve volna ezáltal, mert a kezelő tudná, hogy miért fáradozik, a község meg tudná, hogy miért fizet s költséltben elősegittetnek azon közőse czél, mely a befásításban nem- zetszadsági értékkel bírna.

Mintha előre hallanám már azon meg- jegyzést, hogy az ilyenllet felügyeletet sőt az újabb kiadás igényelése s így a szerve- zet drágítaná s költséltesebbé tenné.
Ez látás azonban téves, mert a szak- szerű felügyelet mellett is még az eddigi felügyelet költségeit is leszállítani kívánom és pedig a következő módon.

A mostani megyei szabályrendelet- értelmében vannak járási faiskolái felügye- lők, kik minden évben a községekét kés- szerű meglátogatván, mindenkor megjelené- süktér a szabad fuvar mellett a község pénztárból egy-egy forint díjat kapnak. Ez meggységben mintegy 700 forintba ker- rül. S e mellett a nélkül, hogy bárkit is vádolni kívánnék, az egész felügyelet ab- ból áll, hogy körülnézzék a faiskolában és sietnek ismét a legközelebbi faluba jutni, hogy valahogy a másik forinttól el ne esessenek.

Nem látom át, miért nem gyakorol- tathatna a magas kormány ezen felügye- letet a meglévő szakközvegyeik — a vándor- tanítókkal. Ezek ugyanis rendes évi fizetés és utiatálynnyal lévén alkalmazva — miért ne lehetne ressortjukba a faiskola- fel- ügyeletet is beosztani, a midőn amúgy is missiójuk, hogy faluról falura járván, az okoskerü gazdalkodás magyát hínsek el.
Igy nyerének a községi faiskolák felügyelőikben szakembereket, sőt az ad- ministráció is olcsóbbá kerülne, a mennyi- ben a községekét ezáltal semmieműt ki- adás nem terhelné.

Nemcsak kívánatos tehát, de égetően szükséges is volna már, ha a faiskolák ügye rendeztetnék. A magas kormány s megyei hatóságnak törvényhozás útján kel- lené oda hatni, hogy a faiskolák szerve- zése egészséges alapot nyerjen. S ez sze- rintem csak akkor fog megtörténni, ha a kezelés felelőssé, a felügyelet pedig szak- maivá tétetik. Mig ez nem történik, addig faiskoláinkban nem lesznek elegendő számu csemeték s így a befásítás ügye sem lesz keresztlit véhető.

A midőn az érintett javaslatomát a nagyérdemű hallgató közönség meleg figye- mébe újból is ajánlanám, áttérlek tételem egy másik faktorára s megérítek egy másik akadályt is, mely a gyümölcsfa- tenyésztés elterjedésének határozottan út- jában áll.

Természetes dolognak fogja azt bárki is találni, hogy bizonyos fáradozás után az ember sikert is vár, s ha ezen siker esetleg elmarad, a hatása lehangsoltág s kedvesztésében nyulvánul.
Pedig a gyümölcsészetenl ezen eset is akárhányszor is előfordul. Vegyük csak egy esetleges példában.

X—Y végre is ráadja a fejt, hogy gyümölcsfát ültet. Nem kimél sem pénz, sem fásadságot szándéka keresztlit vitel- ben. Azokban az eredmény még sem úgy ut ki, a mint azt az illető szerette volna; mert fái esetleg növekedés helyett csak sinlődnék, nagy későn s tán akkor is alig hoznak néhány korsygyümölcsöt vagy pedig idő előtt elvéltnek s elhalnak.
Ez az eset az illetores hatás nélkül nem marad; mert mi sem természetesebb, mint az, hogy ily előzmény után lelohád a kedv s beáll a közöny. Már pedig ez innét a gyümölcsészetenek egy kegyele- m-dőféee volna s bizonyára hátráltatná annak terjedését.

Az okok, melyek e jelenség előidé- zik legtöbbszor a gyümölcsnem vagy pedig a váfajniak helytelen megválasztására ve- zethetők vissza.
Nagy hiba az napjainkban, hogy a gyümölcsfaültetésnél is mindenki csak sa- ját szájá izet követi. Mítssem törődvén ez- zal, hogy milyen a talajának vegyűlése, milyen a fekvés vagy egyéb helyi körül- mény. Almafát ültet például oly helyre, a hol esetleg körte dicszlenék — vagy erőnek erejével díofát kíván látni oly helyen, a hol az éppenséggel nem prosperálhat. Már hogy aztán ily körülmények közt a siker nem valami kedvező lehet, az úgy hiszem magától is értetődik. Igen, de ezáltal azt a gyümölcsészeti terjedésének is a mennyi- ben nemcsak ő vesztí el kedvét, hanem akárhány esetben másokat is elvon a térről.

Hasonló eset fordul elő az egyes fajok heytelen megválasztásánál is.
Nem lehet eléggé ostorozni azon szo- kást, mely manapág a fajok megválaszt- tásánál divik. Mindenki csak rendkívili- ségek után sováróg s azt hiszi, hogy vala- mely fá annál jobb, minél cízfrább a neve Tán mondanom se kell, hogy aztán leg- többszor meg is járja vele. Előszőr is jó drágán megfizeti, aztán négy-öt évig jópa- gát s egyik szép reggelen csak arra ébred fel, hogy nyelvfezamató faja alig valamivel jobb a közönséges vackornál.

Hasonló rossz és ártalmas szokás az is, hogy mindig a sokféle fajt keressük. Ha valaki tíz fát ültet legalább is azt sze- retné, hogy az 12-féle faj legyen. Pedig ezzel sohasem jut dűltőre s legtöbbszor azon vesztí meg észre, hogy legfőbbek egy-két ismeret faj felé meg a várakozásnak, a töb- bit pedig még ültetni is kár volt.
Mily egészen máként alakulának a viszonyok, ha minden vidék a maga ki- próbált régibb fajait karolná fel — mennyi keserű csalódástól mentené meg az embert, ha megelégednének azon régibb váfajok- kal melyek vidékenkint honosságot szeret- tek maguknak — mennyivel biztosabb volna gyümölcstermelésünk, ha az örökös próbálgatással felhagynánk s holmi isme- retlen fajokkal nem fecserelelnék el az időt és helyet s végre mennyivel előbbre jut- hatna gyümölcsészettünk, ha a sok siker telenség következtében a kedv oly gyakran le nem hangoltatnék.

A sikertelenség egyik folytatolagos okául felhozhatnám még a hanyag és gon- datlan ápolást is.
Sok ember még most is azt hiszi, hogy az ő dolga csupán a fát ülteteni s eset- leg a gyümölcsöt leszedni, a többi magától is megő.

Az ily gondolkodás sem találja meg számláját. Mert ha a fa magára hagyatva a kellő ápolásban nem részesül, nem is fejtethi ki azon tulajdonait, a melyekkel a természetllet felruházva van s így nem is felelhet meg azon várakozásnak, melyet hozzá különben fűzni lehetne.
Az okoskerü ápolásnak pedig alapja a szakismeret.

A ki a fa természetét nem ismeri, az nem is képes azt megfelelően ápolni — mondta már Van Mons a mult század vé-

EXPEDITION VON MÖBELN
ohne Emballage
BUFORROK CSOMAGOLÁS
nihilkül szállítással
KAROLINENSTRAßE
N. N. 6
FUNKFÜRCHEN
BUTORRAKTAR MÖBEL LAGER
TISCHLEREI
mit Dampftraktion
ASZTALOSZLET

Műfog, fogsor
mindennemű javítás készíttetik
rendkívül olcsó áron
teljes jótállás mellett.
GRÓSZ LAJOS
1878. évben alapított műtermében
Budapest, IV., magyar-utca 1. szám,
a Natvani-utca sarkán.
Déléltől 9—12 óraig és délután 2—3 óraig.

HIRDETÉSEK,
NAGY FERENCZ
laptulajdonos.
KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ
lapvezér. FÉLÉRY szerkesztő.

„Nyilt-tér”
Brüsszelben az 1888-ik évi nem- zeti kiállításán arany-éremmel kitüntetett gazdag számvartartalmu asztali és gyógvíz
A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS
SAVANYUVÍZE
Frisz töltsében kapható az országos főváktárban: Edeshuty L., vízszállítónál B u d a p e s t e n. nemkülönbön gyógyszerházakban, fűszerke- reskedésekben és vendéglőkben.
E rovat alatt megjelen tékért nem vállal fe- lelősséget a szerk.

CONCORDIA
első pécsi temetkezési vállalat
Kis-tér 11-ik szám.
Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — egy a halottak szállítására létesített üztletünket újbabb átalakítások, — min- dennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tápintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osz- tály temetkezőket — egy helyben mint a vidéken a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál sokkal díszesebben és olcsóbban vagyunk képesek kiszügelálatni.
Maradunk kiváló tisztelettel
„CONCORDIA” első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:
Tuma Venczel, Krisztián József, Schubársky János, Wranitsch György.

De tapasztalati példák is igazolják, hogy ott, hol a szakértelem rendes fejlesz- tésben részesült, a hol az ismeretek tágas alapon népszerűsítettek, ott a gyümölcs- termelés ügye is mindinkább előre halad.
Értekezéssem végéhez érve nem zár- hatom azt be érdemesebben, mintha azon jeiszót hangoztatom, hogy:
„Szeressük a gyümölcsfát!”
Szeressük pedig azért, mert alig van az embernek nálánál igazább s őszintébb barátja, ki a reá fordított szeretettel oly hálásan viszonzná, mint épen a gyümölcsfa.
Mutassuk meg szeretettünket irányában azok számát s ültessünk sok, igen sok gyü- mölcsfát. De mutassuk meg az által is, hogy őket gyengédlen gondozzuk és ápoljuk.
S ha sikerülni fog edes hazánkól ez uton-módon egy nagy gyümölcsöset alakítani, úgy bizonyára egy másodszori teremtéskor ezt válsztatán az Isten maga is „paradi- csom“-ul.

